

ภาคผนวก จ

พจนานุกรมศัพท์เกษตรสาขาพืชศาสตร์

Crop Husbandry

abaxial /แอบ-แอด-เซียล/ adj หันออกจากแนวแกน the spikelet seed with embryo at base of abaxial face (ดู adaxial)

abscisic acid /แอบ-ไซ-ซิค แอ-ซิค/n กรดแอบไซลิก สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช
Abscisic acid is one of the growth inhibitors in plants. (ดู growth regulator)

achene/เออะ-เคน/ n ชนิดของผลแห้งขนาดเล็กที่เปลือกผลไม่แตก้าออกเมื่อสุกแก่ เนื้อเมล็ดมีเยื่อบางหุ้มและแยกออกมาจากเนื้อเมล็ดได้ เช่นผล (แต่เราเรียกกันว่าเมล็ด) ทานตะวัน กก (ดูภาพประกอบใน dry fruit)

acropetal /เออะ-โคร-เพอะ-เทิล/ adj จากโคนไปหาปลาย หรือจากข้างล่างไปข้างบน the acropetal movement of virus in the plant stem (ดู basipetal)

acuminate /เออะ-คิว-เมอะ-นิก/ adj เรียวแหลม the acuminate leaf apex (ดูภาพประกอบใน apex)

acute/เออะ-คิว / adj แหลม (ดูภาพประกอบใน apex)

adaxial /แอด-แอด-เซียล / adj หันเข้าหาแกน the superior ovary with one ovule adnate to the adaxial side of the carpel (ดู abaxial)

adnate /แอด-เน็ท/ adj เชื่อมติดกัน an adnate anther

adult /เออะ-ดัล^{ทึ}/ adj โตเต็มวัย Plants at juvenile and adult phases may differ distinctly in appearance. (ดู juvenile)

adventitious /แอด-เวิน-ทึ-เชิช/ adj ต่างไปจากปกติ วิสามัญ Stem cuttings have the ability to form adventitious roots and shoots.

aeration /แเอ-เร-เดิน/ n การถ่ายเทอากาศ Soil aeration can be troublesome in poorly drained soil.

aerial /แเอ-เรียล/ adj เกี่ยวกับ เกิดขึ้น หรืออยู่ในอากาศ The water absorbed by the root system moves upward to all aerial parts of the plant. (ดู aquatic, terranean และ subterranean)

agronomy /เออะ-กรอน-เนอะ-มี/ n วิชาพืชไร่-นา agronomic /แอก-เกรอะ-นอม-มิด/
agronomical /แอก-เกรอะ-นอม-เมอะ-เดิล/ adj ที่เกี่ยวข้องกับพืชไร่-นา agronomist
/เออะ-กรอน-เนอะ-มิช^{ทึ}/ n นักวิชาการพืชไร่-นา

air layering /แเอ เล-เอ-ริง/ n (การขยายพันธุ์พืชด้วย) การตอน (ดู layer)

allele /เออะ-เลส/ n คู่จีน, จีนที่จะจับคู่และร่วมกันควบคุมลักษณะทางพันธุกรรมอันใดอันหนึ่ง
The members of a pair of genes, like L and l controlling the long-short stemmed alternative, are called alleles.

alluvium /เออะ-ลู-เวียม/ n (pl alluviums หรือ alluvia /เออะ-ลู-เวีย/) ดินตะกอน ดินที่เกิดจากกระแสน้ำพัดพาอนุภาคดินมาทับถมกัน Alluvium in the Mekhong Delta is an invaluable resource in agriculture. **alluvial** /เออะ-ลู-เวียล/ adj เกี่ยวข้องหรือเกิดจากดินตะกอน **alluvial plain** ที่ราบลุ่ม

amend /เออะ-เมน^{ที}/ v แก้ไข ปรับปรุง Compost application amends aeration and drainage in clay soil. **amendment** /เออะ-เมน^{ที}-เมน^{ที}/ n การแก้ไขปรับปรุงสิ่งของหรือวัสดุที่ใช้ในการปรับปรุง

ammonification /เออะ-โม-นิ-ฟี-เค-ชัน/ n ขบวนการเกิดของแอมโมเนีย หรือสารประกอบแอมโมเนียจากการที่แบคทีเรียย่อยสลายสารอินทรีย์ที่มีไนโตรเจน Ammonification turns nitrogen into ammonium compound.

angiosperm /แอง-จี-เออะ-ซเปอม/ n พืชมีดอก พืชชั้นสูงที่เมล็ดถูกห่อหุ้มอยู่ในรังไข่ เช่นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวและใบเลี้ยงคู่ทั่วไป Grasses are among the most successful of all angiosperms, they occur from the equator to near the poles. (ดู gymnosperm)

anion/แอง-ไอ-เอน/ n ไอออนที่มีประจุลบ เช่น SO_4^{4-} , CO_3^{3-} (ดู cation)

annual /แอง-นัว-เอล / adj 1) รายปี annual rainfall 2) ล้มลุก Green manures are planted in rotation with annual crops and are ploughed into the soil. n พืชล้มลุก Most annuals are grown by seeds. (ดู biennial และ perennial)

annual bearing /แอน-นิว-เอิล แบ-ริง/ adj ออกดอกออกผลปีละครั้ง Sugar apple is an annual bearing plant. (ดู biennial bearing และ everbearing)

annual ring n วงปี ชั้นของเนื้อไม้ที่เกิดจากการเจริญเติบโตของพืชในแต่ละรอบปี เมื่อมองจากภาคตัดขวางของต้นจะเห็นเป็นวงซ้อนกัน ใช้ประเมินอายุของต้นไม้ได้ Counting of the annual ring revealed the tree to be 105 years old.

antagonistic /แอน-ทวา-เกอะ-นิช-ติค/ n ด้านฤทธิ์ ต้าน ชัดแย้ง Antagonistic reactions among various hormones were observed in the tissue culture. (ดู synergistic)

anther /แอน-เธอ/ n อับเรณู The dehiscence of anther in grape is maximum during anthesis. (ดู flower)

anthesis /แอน-เท-เซิซ/ n 1) การบานดอก (การบานของดอก) In durian, the stigma is receptive before anthesis. 2) ระยะการบานดอก Durian anthesis start in to late evening. (ดู bloom)

apex /เอ-พีคซ์/ (pl apexes หรือ apices /เอ-พีช-ซึซ/) n ส่วนปลาย (ของใบ, ผล, กิ่ง ฯลฯ) shoot apex culture **apical** /เอ-พี-เคิล/ adj ปลาย Active cell division occurs at the apical meristem.

apomixis /แอฟ-เพอะ-มิด-ซิซ/ n ขบวนการสืบพันธุ์ที่เนื้อเยื่อพิเศษพัฒนาเป็นคัพภะได้โดยไม่ผ่าน
ขบวนการปฏิสนธิตามปกติ Apomixis in citrus involves an adventitious embryo
that developed from the nucellus. **apomict** /แอฟ-เพอะ-มิด^ท/ n ต้นพืชที่เกิดมา
จากขบวนการดังกล่าว **apomictic** /แอฟ-เพอะ-มิด-ติค/ adj เกิดจากหรือเกี่ยวข้องกับ
apomixis (ดู parthenocarpic)

aquatic /เออะ-ควา-ทิด/ adj เกี่ยวข้องหรืออยู่ในน้ำ Lotus is an aquatic plant.
(ดู aerial, subterranean และ terranean)

arid /แอร-ริด/ adj แห้งแล้ง (ความหมายจำเพาะคือมีปริมาณฝนตกน้อยกว่า 250-375 มม. ต่อปี)
Most cactus grows in arid region. (ดู semiarid)

aseptic /แอ-เซ็ป-ทิด/ adj ปลอดเชื้อ Tissue culture is done under aseptic
condition.

asexual /เอ-เซ็ก-ฉวาล/ adj ไม่เกี่ยวข้องกับเพศ ไม่อาศัยขบวนการทางเพศ asexual
propagation **asexually** /เอ-เซ็ก-ฉวาล-ลิ/ adv โดยไม่เกี่ยวข้องกับเพศ (ดู sexual)
asexual propagation /เอ-เซ็ก-ฉวาล พรอพ-เพอะ-เก-ฉิน/ n การขยายพันธุ์แบบไม่อาศัย
เพศ เช่น การตอน ตัดตา การขยายพันธุ์ด้วยหน่อ หัว ไหล เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือ apomixis
 ฯลฯ A genuine cultivar of mango can be produced by asexual propagation.
(ดู sexual propagation.)

assimilate /เออะ-ซี-มี-เลท/ vi ดูดซึมเข้าไว้ในระบบ Glucose can be assimilated more readily than carbohydrate. n สิ่งที่ถูกดูดซึมเข้าไว้ในระบบ The assimilate is translocated from leaves to the other parts of the plant.

assimilation /เออะ-ซี-มี-เล-เด็ม/ n การดูดซึมเข้าไว้ในระบบ A vital assimilation in plant is photosynthesis.

auxins /ออค-ซึน^{ซึ}/ n กลุ่มฮอร์โมนออกซิน Rooting of cuttings was enhanced by the applied auxins. (ดู growth regulator)

available /เออะ-เวล-เลอ-เบิล/ adj ที่ใช้ประโยชน์ได้ Elemental nitrogen is not available to plants, but nitrate nitrogen is. **availability** /เออะ-เวล-เลอ-บิล-ลิ-ที/ n การมีให้ใช้ประโยชน์ Availability of soil moisture to plants is related directly or indirectly to the size and distribution of soil pores.

axil /แอก-ซิล/ n ซอกที่ใบทำมุมกับกิ่ง หรือที่กิ่งทำมุมกับลำต้น The leaf axil of plants has a bud or buds that can give rise to a new shoot. **axillary**

/แอก-เซอ-เล-วี/ adj เกิดจากหรือเกี่ยวข้องกับซอกหรือมุมที่ใบหรือกิ่งแยกออกจากลำต้น axillary buds

basin /เบ-เซิน/ n 1) ที่ราบลุ่ม The Songkhla lake basin is good for paddy and aquaculture. 2) แปลงนา กระจงนา 3) แอ่งที่ทำขึ้นรอบโคนต้นไม้เพื่อให้น้ำชลประทาน

basipetal /เบ-ซี-เพ็ท-เทิล/ adj จากปลายมาหาโคน หรือจากข้างบนลงสู่ข้างล่าง The basipetal movement of auxins from the shoot apex inhibited the lateral bud break. (ดู acropetal)

bed /เบ็ด/ n ร่องหรือแปลงปลูกพืช Gardener made 20 beds for cabbages and onions.

bedding /เบ็ด-ดิง/ n การเตรียมแปลงยกร่อง A bedding is done after a thorough ploughing and harrowing. adj เหมาะกับการปลูกนร่อง bedding chrysanthemums (ดู hill)

berry /เบ-ริ/n ชนิดของผลสดที่มีเนื้อนุ่มและมีเมล็ดมาก ส่วนใหญ่รับประทานได้ เช่น ส้ม สตรอเบอร์รี่ และ มะเขือเทศ The berries of citrus, strawberry and tomato are edible. (ดูภาพประกอบใน freshy fruit)

biennial /ไบ-เอ็น-เนียล/ adj ราชสองปี ทุกๆสองปี biennial bearing habit n พืชที่มีชีวิตรสองปี พืชที่ต้องใช้เวลาสองฤดูปลูกเพื่อการเจริญเติบโตก่อนจะให้ดอกผลและตายไป Lettuce and cabbage are biennials. (ดู annual และ perennial)

biennial bearing /ไบ-เอ็น-เนียล แบ-ริง/ adj ออกดอกออกผลทุกสองปี Litchi is considered to be a biennial bearing plant. (ดู annual bearing และ everbearing)

bisexual /ไบ-เซ็ก-ฉวาล/ adj มีทั้งเพศผู้และเพศเมียอยู่ด้วยกัน Rice flowers are bisexual and fertilization takes place before the flowers bloom. n พืชที่มีดอกรวมเพศ Bisexual such as rice is self-pollinated plant but durian, also a bisexual, is cross-pollinated one. (ดู hermaphrodite)

blade /เบลด/ n แผ่นใบ The blades of sugar cane are several feet long.
(ดูภาพประกอบใน leaf)

blight /ไบลท์/ n โรคหรืออาการของโรคที่ทำให้ส่วนของพืชเหี่ยวเฉาแห้งตายโดยไม่เน่า (สาเหตุจากศัตรูพืช สารเคมี หรือภาวะดินฟ้าอากาศไม่เหมาะสม ฯลฯ) The careless herbicide application caused leaf blight in corn.

bloom /บลูม/ vi ออกดอก In Central Thailand, mango usually blooms in January and February. n การออกดอก ปริมาณการออกดอก ช่วงเวลาการออกดอก We had a good bloom of litchi last year. (ดู anthesis)

breed /บริด/ v ผสมพันธุ์ An agronomist breeds 20 lines of corn this year. n กลุ่มของพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะเหมือนกัน They are of the same breed. **breeding** n การผสมพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ breeding programme for higher yield **breeder** n 1) พืชหรือสัตว์ที่ใช้ในการผสมและคัดพันธุ์ breeder stock 2) นักผสมและปรับปรุงพันธุ์ For the oil palm breeder, it take several years to see the result of his work. (ดู crossing)

bridge graft /บริจ กราฟ^น/ n การทำสะพานเชื่อมต่อส่วนเปลือกของต้นพืชที่เสียหายให้สามารถติดกัน
ดังเดิมโดยวิธีการเสียบกิ่ง The damaged bark on the trunk could be repaired by
bridge graft. (ดู graft)

broadcast /บรอด-คาส^น/ v หว่าน Urea could either be broadcasted in the field
or dissolved in the irrigation water.

bud /บั๊ด/ vi แตกตา ผลิตา Plants bud well in favorable conditions. vt ติดตา
The florist buds the hybrid roses himself. n 1) ตา The dormant buds
take time to break. 2) ดอกตูม rose buds budding n การติดตา Patch
budding works well in para rubber. adj ขยายพันธุ์โดยการแตกตาและแบ่งตัว
budding yeasts.

budwood /บั๊ด-วูด/ n กิ่งตา กิ่งที่จะนำเอาตาหรือส่วนของกิ่งไปเป็นยอดพันธุ์ติด ทาบหรือต่อบน
ต้นตอในการขยายพันธุ์พืช A half meter of para rubber budwood has 3 to 4 buds
suitable for grafting. (ดู scion)

bulb /บัล^บ/ n หัวของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว เกิดจากกลุ่มของก้านใบที่ขยายตัวแปรรูปเป็นกลีบหัว และนำ
ไปขยายพันธุ์ได้ เช่นหัวของหอม กระเทียม ว่านแสงอาทิตย์ ฯลฯ onion bulbs bulbil
/บัล-บิล/ n หัวขนาดเล็กเกิดกับส่วนของพืชที่อยู่เหนือดินเช่นในช่อดอกของต้นศตวรรษ หอมและ
กระเทียม ใช้ขยายพันธุ์ได้ Agave and Allium produce bulbils. bulblet
/บัล-เบิ้ลท์/ n หัวขนาดเล็กเกิดจากตาในช่อกกลีบของหัวเช่นในหัวลิลลี่และหอม bulblets
of lily (ดูภาพประกอบใน modified part)

calcareous /แคล-เคอ-เรียซ/ adj 1) ประกอบด้วยหรือเกี่ยวข้องกับหินปูนหรือสารประกอบแคลเซียม calcareous soil 2) เจริญอยู่บนหินปูนหรือดินที่มีหินปูน calcareous plants

calcification /แคล-ซี-ฟี-เค-เดิน/ n การสะสมของแคลเซียมและแมกนีเซียมคาบอเนตในชั้นดิน
Calcification is likely to occur in areas of lower rainfall.

callus /แคล-เลียซ/ n แคลลัส เนื้อหุ้มแผล กลุ่มของเซลล์พาเรงคิมา(parenchyma) ที่เกิดขึ้นจากรอยแผลของพืช Rose cuttings form a callus at the basal ends within a week.

calyx /เค-ลิค^{ซ์}/ (pl calyxes/เค-ลิค-ซีซ/ หรือ calyces/เค-ลิซ-ซีซ/) n วงกลีบนอก วงกลีบเลี้ยง ประกอบด้วยกลีบเลี้ยงหลายกลีบที่อาจแยกหรือเชื่อมติดกันเป็นวงก็ได้และปกติมักจะมีสีเขียว
the funnel-like calyx of jasmine (ดู sepal, flower)

cambium /แคม-เบียม/ n แคมเบียม ชั้นของเซลล์ที่อยู่ระหว่างโฟลเอ็มและไซเล็ม (ชั้นเนื้อเยื่อบางอย่างที่แทรกอยู่ระหว่างเปลือกไม้กับเนื้อไม้ของพืชใบเลี้ยงคู่) มีความสามารถในการทวีจำนวนและสร้างเซลล์ชั้นใหม่เช่นในการเพิ่มวงรอบปี (annual ring) การสมานรอยแผล ฯลฯ In grafting, the new cambium cells produce new vascular tissue and form a vascular connection between the scion and stock. cambial /แคม-เบียล/ adj ซึ่งเกี่ยวข้องกับแคมเบียม

candle /แคน-เดิล/ n แกรงเทียน หน่วยสากลวัดความสว่างของแสง

cane /เคน/ n 1) ลำ เช่น ลำของหวาย ไม้ อ้อย ฯลฯ rattan cane 2) กิ่งที่มีอายุนึ่งฤดูปลูก
In grapevine pruning, the canes are cut back to the last 4 buds.
(ดู shoot.)

canopy /แค-เนอ-พี/ n เรือนพุ่ม พุ่มใบของต้นไม้ It is essential to keep the orchard free of weeds until the canopy is established.

capillary /เคอะ-พี-เลอะ-ริ/หรือ/แค-เพอะ-เล-ริ/ adj เกี่ยวข้องกับการซึมตามรูเล็ก

capillarity /แค-เพอะ-แล-เรอะ-ทิ/ n การซึมตามรูเล็ก เช่นการซึมของน้ำในดินขึ้นตามช่องเล็กๆในเนื้อดินหรือการซึมของน้ำมันขึ้นตามไส้ตะเกียง(สามารถซึมสวนทางแรงโน้มถ่วงของโลกได้)

capillary water n น้ำที่ถูกยึดไว้ระหว่างช่องว่างขนาดเล็กของดินด้วยแรงการซึมตามรูเล็ก (แรงดึงดูดระหว่างโมเลกุลของน้ำกับอนุภาคของดิน)

capsule /แคพ-ซิวี/ n ชนิดของผลแห้งลักษณะเป็นแคปซูลเกิดจากรังไข่ที่มี 2 ช่องหรือมากกว่าและมีเมล็ดจำนวนมากซึ่งจะกระเด็นออกจากฝักเมื่อฝักแตก้าออก เช่น ผลฝิ่น poppy capsule (ดูภาพประกอบใน fruit)

caryopsis /แค-ริ-ออป-ซิท/ n ชนิดของผลแห้งแบบผลพืชตระกูลหญ้า เช่นข้าว ข้าวโพด

A grain of rice is actually a fruit called caryopsis. (ดูภาพประกอบใน dry fruit)

cash crop /แคฌ ครอป/ n พืชซึ่งมักเป็นพืชล้มลุกที่ปลูกง่ายขายคล่องเพื่อให้ได้รายได้ตอบแทนเร็ว เช่น ฝัก ข้าวโพด ยาสูบ ฯลฯ Cucumber, tomato and sweet corn are often used as cash crops during the first few years in litchi orchard. (ดู catch crop)

catch crop /แคทซ์ คร็อพ/ n พืชปลูกง่ายอายุสั้นโตเร็วที่ใช้ปลูกแทนในกรณีพืชที่ปลูกตามฤดูกาลปกติเกิดเสียหายแต่ยังมีช่วงผลและเวลาพอที่จะปลูกพืชดังกล่าวได้ทัน Farmers ploughed under the stunt sweet corn and quickly planted an early-variety sorghum as a catch crop. (ดู cash crop)

caterpillar /แค-เทอะ-พิล-เลอะ/ n หนอนผีเสื้อ Caterpillars feed on cabbage leaves.

cation /แคท-ไอ-เอิน/ n ไอออนที่มีประจุบวก เช่น H^+ , Ca^{++} , NH_4^+ In humid regions, there are numerous cations of calcium and hydrogen in the soil. (ดู anion)

cereal /เซีย-เรียล/ adj เกี่ยวข้องกับธัญพืชหรือเมล็ดธัญพืช cereal food n 1) ต้นธัญพืช Cereals are gramineae. 2) เมล็ดธัญพืช dehusked cereals 3) อาหารที่ปรุงจากธัญพืช Cereal provides carbohydrate in our diet. (ดู grain)

chimera /ไค-เมีย-เรอะ/ n พืชที่มีลักษณะหัวมังกุท้ายมังกร เนื่องจากลักษณะทางพันธุกรรมเฉพาะบางส่วนของต้นกลายไปจากเดิมเช่นเฟื่องฟ้าซึ่งชีกหนึ่งของกิ่งให้ดอกสีขาวแต่อีกชีกให้ดอกสีชมพู Chimera always stir curiosity among horticulturists. **chimeral** /ไค-เมีย-รัล/ adj ที่เกี่ยวข้องกับ chimera

chromosome /โคร-เมอะ-โซม/ n พาหะและที่รวมของจีนซึ่งควบคุมลักษณะทางพันธุกรรม The number of chromosomes in a given species is generally constant. **chromosomal** /โคร-เมอะ-โซ-เมล/หรือ/โคร-เมอะ-โซ-เมล/ adj เกี่ยวข้องกับโครโมโซม **chromosome number** n จำนวนโครโมโซม (ปกติจะมีจำนวนคงที่ในพืชแต่ละชนิด) The chromosome numbers of garden pea, corn and tomato are 14, 20 and 24 respectively. (ดู gene และ germplasm)

citrus /ซึท-เทริซ/ n พืชหรือผลของพืชในสกุลส้ม เช่น ส้มเขียวหวาน ส้มโอ มะกรูด มะนาว

The symptom of zinc deficiency in citrus is obvious in the new young leaves.

clay /เคล/ n ดินเหนียว particles of clay adj เกิดจากหรือเกี่ยวข้องกับดินเหนียว Cultivation is difficult in a clay soil. (ดู soil particle)

climacteric /ไคล-แมค-เทอะ-ริค/ n ปรากฏการณ์ที่อัตราการหายใจของผลไม้เพิ่มขึ้นอย่างทันทีทันใดก่อนที่ผลไม้จะสุกแก่ At climacteric, fruits release ethylene along with the sudden burst of carbon dioxide. adj มีหรือเกี่ยวข้องกับไคลแมคเทอริค Mango, banana and papaya are climacteric fruits. (ดู non-climacteric)

climber /ไคล-เมอะ/ n เถวัลย์ พืชที่ตองขึ้นค้ำหรือเกาะพันต้นไม้อื่น A climber uses tendrils to fasten itself to the trellis. (ดู twine และ vine)

clone /โคลน/ n โคลน พันธุ์พืชที่มาจากการขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศจากต้นแม่เดียวกัน มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันทุกประการ Clones of "Rong rien" rambutan are predominated in Thailand. **clonal variety** /ไคล-เนิล เวอะ-ไร-เออะ-ทึ/ n พันธุ์ที่เป็นโคลนเดียวกัน พันธุ์ได้จากการขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศจากต้นแม่เดียวกัน (ดู cultivar และ variety)

complete flower /เค็ม-พลึท ฟลาว-เออ/ n ดอกครบส่วน, ดอกสมบูรณ์ มีวงกลีบเลี้ยง วงกลีบดอก เกสรตัวผู้ เกสรตัวเมีย ฐานดอกและก้านดอกครบทุกส่วน complete flower of hibiscus (ดู incomplete flower และ perfect flower)

compost /คอม-โพสⁿ/ vi 1) หมักทำปุ๋ย to compost cane waste from a sugar mill
2) ใส่ปุ๋ยหมัก to compost pot mix n ปุ๋ยหมัก compost made of cow dung and corn stalks

cone /โคน/ n โคนของพืชจำพวกสน ลักษณะเป็นกลีบหรือเกล็ดแข็งซ้อนรวมกันลักษณะคล้ายกรวยและมีเมล็ดแทรกอยู่ระหว่างกลีบ cones of conifer (ดู gymnosperm)

conifer /โค-นิ-เฟอ/ n พืชในอันดับ Coniferales เช่น สนทะเล สนสองใบ A conifer is an evergreen. coniferous adj /เคอะ-นิ-เฟอะ-เรซ/ เกี่ยวข้องกับพืชจำพวกสน paper pulp made from coniferous woods (ดู gymnosperm)

conserve /เคิน-เซิร์ฟ/ v อนุรักษ์ Soil fertility is conserved by terracing, mulching and growing legume cover crops. n ผลไม้แปรรูปโดยการตากแห้ง เชื่อมน้ำตาลหรือกวน

conservative /เคิน-เซอ-เวอะ-ทิฟ/ adj ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ conservative measures conservation /เคิน-เซอ-เว-เคิน/ n การอนุรักษ์ soil conservation

conspicuous /เคิน-ซิป-คิว-เอช/ adj ชัดเจน, โดดเด่น The male flowers of asparagus are yellowish green and conspicuous, while the female flowers (on separate plants) are less conspicuous.

consume /เคิน-ซิว^m/ v บริโภค, ทำให้สิ้นเปลือง Manual harvesting of cotton consumes time and labour. consumption /เคิน-ซัม^m-เคิน/ n การบริโภค การใช้สอย Fuel consumption of this tractor is 5 liters per hour.

control /เดิน-โทรล/ v ความคุม, กำกับ to control moisture n 1) การควบคุม Temperature control of the grain drier is done automatically. 2) สิ่งี่ควบคุมให้อยู่ในสภาพปกติ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับสิ่งี่ได้มีการแปรปรับมัจฉัยบางตัวให้ต่างออกไปในการศึกษาทดลอง The plant treated with auxin grew faster than the control.

corn /คอม/ n หัว(ที่มีลักษณะแบบหัวเหั่วหรือเผือก) ลำต้นใต้ดินที่แปรรูปไปเพื่อสะสมอาหารและใช้ขยายพันธุ์ได้ corms of chinese chestnut (ดู modified part)

corolla /เดอะ-รอล-เลอะ/ n วงกลีบใน, วงกลีบดอก ประกอบด้วยกลีบดอกหลายกลีบที่แยกกันหรืออาจติดกันก็ได้ the attractive corolla of roses (ดู petal และ flower)

cover crop /คัพ-เวอะ-ครอพ/ n 1) พืชคลุม พืชที่ปลูกเพื่อคลุมวัชพืช รักษาความชุ่มชื้น และลดปัญหาการชะล้างหน้าดิน Centrosema and Calopogonium are used as cover crops in para rubber plantation. 2) พืชคลุมดิน ไม้เลื้อยคลุมดินเพื่อความสวยงามในการตกแต่งสวน

critical /ครี-ที-เคิล/ adj วิฤติ Critical period for soil water stress in citrus is during flowering and fruit setting stages.

crop /ครีอพ/ v 1) ให้ผล Mangosteen crops well this year. 2) ปลูก He crops more last year. n 1) รุ่น Farmers grow two crops of rice in the irrigated area. 2) ผลิตผล horticultural crops cropping /ครีอพ-พิง/ การปลูกพืช

crop husbandry /คร็ฮัพ ฮັซ-เบิน-ดรี/ n กลีกรรม การเพาะปลูก Crop husbandry requires less capital investment and less operating cost in comparision with animal husbandry.

cropping system /คร็ฮัพ-พิง ฮิช-เทิม/ n ระบบการปลูกพืช การจัดการเกี่ยวกับชนิดพืช ระยะเวลา และวิธีการในการปลูกพืช เพื่อวัตถุประสงค์ต่างกััน เช่น การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกพืชหลายชนิด การปลูกทอยย การปลูกแซม ฯลฯ Cropping systems include crop rotation, multiple cropping, succesion cropping, intercropping etc.

crop rotation /คร็ฮัพ โร-เท-เดิน/ n (ดู rotation)

crossing /คร็ฮัพ-ซิง/ n การผสมข้ามซึ่งรวม 1) การผสมระหว่างต้น (interbreeding) The crossing of rice in nature is rare. 2) การผลิตลูกผสมโดยการผสมข้าม (hybridizing) 3) การถ่ายละอองเกสรข้ามต้น (cross-pollinating) (ดู breed และ hybridize)

crown /คราว^น/ n 1) เรือนยอด (ของต้นไม้) A high crown of para rubber could be developed by gradually pruning out all the lower branches. 2) บริเวณโคนต้นตรงรอยต่อระหว่างต้นกับราก The trunk was cut 10 cm. above crown level. 3) กอ เช่น กอตะไคร้ A crown of lemon grass was dug up and divided for propagation. 4) จุก เช่น จุกสับปะรด pineapple crown

cultivar /คัล-เทอะ-วา/ n พันธุ์ There are more than 100 cultivars of mango in Thailand. (ดู variety และ clone)

cultivate /คัล-ทึ-เวท/ v 1) เพาะปลูก Subsistence farmers cultivate for their own foods. 2) ไถพรวน ทำเกษตรกรรม The land was cultivated in the beginning of a rainy season. **cultivated** /คัล-ทึ-เวท-ทิด/ adj 1) ซึ่งนำมาปลูกเลี้ยง (= domesticated) Durian is now a cultivated plant, it used to be a wild one some time ago. 2) ซึ่งปลูกขึ้น cultivated crops **cultivation** /คัล-ทึ-เว-เดิน/ n 1) การเพาะปลูก rice cultivation 2) การเตรียมดิน การไถพรวน การเกษตรกรรม (= tillage) Cultivation is more convenient in loamy soil than in clay soil.

cutting /คัท-ทิง/ n 1) กิ่งชำ หรือส่วนอื่นเช่นใบหรือรากที่ใช้เพื่อการปักชำขยายพันธุ์ The basal end of cuttings were treated with hormone. 2) การปักชำ Propagating rose and jasmine by cutting is quick and simple.

cyme /ไซม์/ n ช่อกระจุก ช่อดอกที่มีลักษณะค่อนข้างแบนทางปลายช่อและดอกจะบานทยอยจากส่วนกลาง ช่อออกมาหาขอบหรือจากปลายช่อลงมาหาโคน ซึ่งตรงข้ามกับพวกช่อกระจุก (raceme) What commonly called a flower of chrysanthemum is actually an inflorescence termed a cyme. (ดูภาพประกอบใน inflorescence)

cytokinins /ไซ-โต-ไค-เนิน^{ซ์}/ n ฮอว์โมนกลุ่มไซโตไคนิน Cell differentiation in plants is known to be influenced by cytokinin. (ดู growth regulator)

damping-off /แดม-พิง ออฟ/ n โรคเน่าคอดิน มักเกิดกับต้นกล้าในแปลงเพาะ โดยมีราสกุล Pythium และ Rhizoctonia เป็นเชื้อสาเหตุของโรค To avoid losses from damping-off, it is desirable to treat the soil or soil mix before uses.

dasheen /แด-ชีน/ n เหือก(พืช) (ดู taro)

deciduous /ดี-ชี-จู-เอีย/ adj ซึ่งผลัดใบ Para rubber is a deciduous tree.

n ไม้ผลัดใบ A deciduous in temperate region shed its leaves in fall.

(ดู evergreen)

decompose /ดี-เคิม-โพซ/ v ย่อยสลาย เน่าเปื่อย Green manure decomposes and

releases organic matters to the soil. **decomposition** /ดี-คอม-เพอะ-ชี-เดิน/

n การย่อยสลายเน่าเปื่อย Decomposition of soil mulches is accelerated by

microbial activities.

deficiency disease /ดี-ฝิ-เชิน-ชี ดี-ชี/ n โรค อากาการผิดปกติของพืชที่มีสาเหตุมาจากการขาด

ธาตุอาหาร เช่น โรคใบแก้วของส้มจากการขาดธาตุสังกะสี ฯลฯ Hollow stem in cauliflower

is a deficiency disease caused by a lack of boron.

deficient /ดี-ฝิ-เชินⁿ/ adj พร่อง ไม่สมบูรณ์ ขาดลักษณะหรือความสามารถบางประการ

Chlorosis is obvious with corn growing on soil deficient in nitrogen.

defoliate /ดิ-ไฟ-ลี้-เอท/ v 1) ปลิดใบ ทำให้ใบร่วง Farmers defoliate their sugar apples to induce early flowering. (2) ทิ้งใบ Para rubber defoliates in summer. adj ใบร่วง ใบโก่ง defoliate tree **defoliation** /ดิ-ไฟ-ลี้-เอ-เอิน/ n 1) การปลิดใบ การทำให้ใบร่วง defoliation by dilute herbicide application 2) การทิ้งใบ(ตามธรรมชาติ) defoliation of teak **defoliant** /ดิ-ไฟ-เลีย้น/ n สารเคมีที่ใช้ทำให้ใบร่วง Defoliant is applied in the cotton field 2 weeks prior to harvesting time.

dehisce /ดิ-ฮิช/ v แตก อ้า The mature orchid pod dehisces and expel seeds far away from the mother plant. **dehiscent** /ดิ-ฮิช-เซิน/ adj ซึ่งสามารถแตกอ้า ออกได้ dehiscent poppy capsule **dehiscence** /ดิ-ฮิช-เซิน/ n การแตก (ของฝัก แคปซูล อับเรณู)

dehiscent fruit /ดิ-ฮิช-เซิน/ น พืช/ n ผลแห้งซึ่งเปลือกผลจะแตกอ้าออกเมื่อผลสุกแก่ เช่น ถั่วต่าง ๆ แค นนทรี (ดู dry fruit)

dehusker /ดิ-ฮัก-เคอะ/ n เครื่องสีหรือกระเทาะเปลือก (ดู husk)

deltoid /เดล-ทอยด์/ adj เป็นรูปสามเหลี่ยม (ดู leaf form)

deposit /ดิ-พอ-สิท/ v สะสม ตกค้าง sand deposited by the water current n สิ่งที่ถูกพัดพาให้มาทับถมกัน the deposit of thin ore **deposition** /เด-เพอะ-ซิ-เอิน/ n การสะสม The deposition of hyacinth choked the canal.

detassel /ดี-แทซ-เซล/ v เอาช่อดอกตัวผู้ของข้าวโพดออก(ทำเพื่อไม่ให้ผสมตัวเองกรณีต้องการผสมข้ามโดยใช้เกสรตัวผู้จากต่างสายพันธุ์) In cross breeding, the corns were detasselled at the earlier stage of tassel development to prevent them from selfing. (ดู tassel)

deteriorate /ดี-เทีย-เรีย-เรท/ v เสื่อมสภาพ Tropical fruits detreriorate more quickly under hot and humid condition. **deterioration** /ดี-เทีย-เรีย-เร-เลิน/ n การเสื่อมสภาพ postharvest deterioration

determinate /ดี-เทอ-มิ-เนท/ adj ซึ่งมีการกำหนดแน่นอน determinate plant คือพืชซึ่งเมื่อเจริญแตกกิ่งก้านไปถึงระยะหนึ่งแล้วปลายสุดของกิ่งจะเปลี่ยนเป็นตาดอกและหยุดการต่อยอดต่อกิ่ง The determinate variety of tomato help safe pruning and training cost required for the indeterminate varieties. (ดู indeterminate)

diagnose /ได-เอิก-โนซ/ v วินิจฉัยโรค วิเคราะห์หาสาเหตุ The pathologist diagnosed the diseases. **diagnosis** /ได-เอิก-โน-ซิส/ n การวินิจฉัยโรคหรือที่มาของปัญหา

dicot/ ได-ค็อท/ n ย่อมาจาก Dicotyledon พืชใบเลี้ยงคู่ พืชใน Subclass Angiospermae ซึ่งต้นจะมีใบเลี้ยงหนึ่งคู่ เช่น ส้ม ถั่ว Citrus and legume are dicots. dicotyledonous /ได-ค็อท-เทอะ-ลิ-เดิน-เนซ/ adj เป็นหรือเกี่ยวข้องกับพืชใบเลี้ยงคู่ Dicotyledonous weeds are sometime called broad-leaf weeds. (ดู monocot)

differentiate /ดิฟ-เฟอ-เร็น-ชิ-เอท/ vi แปรสภาพ (รูปร่าง โครงสร้าง หน้าที่) ไปจากเดิม

Cells in root initials differentiate and form root primodium. vt ชี้ให้เห็นความแตกต่าง to differentiate pure breeds from hybrids **differentiation**

/ดิฟ-เฟอ-เร็น-ชิ-เอ-เดชัน/ n การแปรสภาพ The cytokinin has a significant role in cell differentiation.

dioecious /ได-เออะ-เดี่ยช/ adj มีดอกผู้ดอกเมียต่างต้น The asparagus is a dioecious herb 4 to 10 feet tall. (ดู monoecious)

diploid /ดิ (ได)-พลอย^{ดี}/ adj เป็นดิพลอยด์ ประกอบด้วยโครโมโซมสองชุดในหนึ่งเซลล์ There are two haploid sets of chromosomes in each diploid cell. n พืชหรือสัตว์ที่เป็นดิพลอยด์ (ดู haploid และ polyploid)

disinfectant /ดิซ-อิน-เฟ็ค-เทิน^{ดี}/ n สารที่มีผลทำลายเชื้อสาเหตุของโรค การฆ่าเชื้อ Disinfectant eliminates organisms within the seed.

distal /ดิซ-เทิล/ adj ซึ่งอยู่ไกลจากศูนย์กลางของตน (ศูนย์กลางในที่นี้คือโคนต้นบริเวณที่ลำต้นบรรจบกับราก) In top grafting, the proximal end of scion is attached to the distal end of stock. (ดู proximal)

division /ดิ-วิ-ชัน/ n 1) ไฟลัม (phylum) การแบ่งกลุ่มภายในอาณาจักรพืช Division Bryophyta comprises mosses and liverworths. 2) การขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศโดยการตัดแบ่งส่วนหัว กอหรือหน่อไปปลูก division of lemmon grass crown 3) การแบ่ง เช่น การแบ่งเซลล์ The ordinary somatic nuclear division is called mitosis.

domesticate /เดอะ-เม็ช-ทึ-เคท/ v ปลูกเลี้ยงเป็นไม้บ้าน Indian corn has been domesticated for more than a thousand years.

dominant /เดอะ (โต)-มี-เน็ท/ adj (ในกรณีของคู่จีน) เด่น dominant gene n 1) ลักษณะเด่น In crossing peas, long-stem are dominant to short-stem. 2) ต้นพืชที่มีลักษณะเด่นอยู่หนึ่งลักษณะหรือมากกว่า (คู่ recessive)

dormant /ดอ-เม็ท/ adj พักตัว The dormant buds will sprout next spring.

dormancy /ดอ-เม็ท-ซี/ n การพักตัว Seed dormancy is one of the plant mechanisms for survival.

dorsal /ดอ-เซ็ล/ adj ด้านหลัง ส่วนหลัง Gardener put the sticker brand on the dorsal side of the mango fruits. (คู่ ventral)

drought /ดราว/ n ความแห้งแล้ง Long spell of drought causes a crop failure.

drupe /ดรูพ/ n ผลสดชนิดที่มีเมล็ดแข็งหนึ่งเมล็ดต่อผลและมีเนื้อนิ่มกินได้ เช่น พุทรา มะม่วง มะปราง (ดูภาพประกอบใน fleshy fruit)

dry fruit /ดราย ฟรุท/ n ผลแห้ง เนื้อผลจะแห้ง (ไม่มีเนื้อนิ่มแบบผลสด) เช่นผล ถั่ว ขาง เนทรี แบ่งเป็นสองพวกคือ ชนิดที่ผลแตก้าออกเมื่อแห้ง (dehiscent) และชนิดที่ผลไม่แตก้าเมื่อแห้ง (indehiscent)

early variety /เออ-ริ เวอะ-ไร-เออะ-ทึ/ n พันธุ์เบา พันธุ์ที่ออกดอกก่อนพันธุ์อื่นและมักใช้เวลาตั้งแต่เริ่มออกดอกจนถึงแก่เก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์อื่นๆในสภาวะและพื้นที่ปลูกเดียวกัน The early varieties of durian bloom earlier in the season and requires only 95-105 days from full bloom to harvest. (ดู late variety)

ecology /อี-เคอะ-เลอะ จี/ n นิเวศน์วิทยา, ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อม
Tillage alters soil ecology. **ecological** /อี-เคอะ-ลอ-จี-เคิล/ adj เกี่ยวข้องกับนิเวศน์วิทยา ecological disturbance

edible /เอ็ด-เดอะ-เบิล/ adj ใช้เป็นอาหารได้ In addition to the edible asparagus, the genus contains ornamental plants known as "asparagus ferns".
(ดู inedible)

element /เอล-ลิ-เมนⁿ/ n ธาตุ สารซึ่งไม่อาจจะแยกเป็นหน่วยย่อยต่อไปได้อีกด้วยวิธีการทางเคมีเช่น ออกซิเจน ไนโตรเจน Nitrogen is the element used the most in fertilization programme.

elliptic /อิล-ลิพ-ทิด/ adj รูปรี เช่น elliptic leaf ใบรูปรีหรือใบมนปกติ (ดูภาพประกอบใน leaf form)

emarginate /อี-แม-จี-เนท/ adj เป็นหยักเว้า emarginate leaf apex (ดูภาพประกอบใน leaf form)

embryo /เอ็ม-บริ-โอ/ n คันกะ ต้นอ่อนของพืชขณะยังอยู่ในเมล็ด Most seeds have only one embryo per seed. (ดู ovary)

emerge /อี-เมจ/ v โผล่ The viable corn seeds emerge within a week.

emergence /อี-เมจ-เจิน^ซ/ n การโผล่ Rotary hoeing not only help controls weeds, but often aids crop emergence where the soil is crusted.

endogenous /เอน-โด-จี-เนิส/ adj มาจากภายใน The cuttings rooted easily and this was partly due to the endogenous auxins. (ดู exogenous)

endosperm /เอน-โด-สเปอม/ n ส่วนของเมล็ดที่มีคาร์โบไฮเดรตสูงใช้เป็นแหล่งอาหารสำหรับคันกะ The endosperm of soybean seed is high in oils, carbohydrates and proteins.

epidermis /เอ-พี-เดอ-มิช/ n ผิวชั้นนอก เป็นเนื้อเยื่อถาวรเชิงเดี่ยว ปกติหนาเพียงเซลล์ชั้นเดียว ไม่มีคลอโรพลาสต์ มีคิวติน (cutin) ฉาบอยู่ที่ผิวนอกเพื่อป้องกันการคายน้ำและปกป้องเซลล์ที่อยู่ภายใน Leaf has one or more layers of palisade cells beneath the upper epidermis.

epidermal /เอ-พี-เดอ-เมิล/ adj เกี่ยวข้องกับผิวชั้นนอก epidermal cells

erode /อี-โรด/ v กัดกร่อน กัดเซาะ Water runoff has eroded the bare ground for 3 years. **erosion** /อี-โร-เจิน/ n การกร่อน, กษัยการ Severe erosion occurs on

hilly terrain.

ethiolate /เอ-ที-โอ-เลท/ n การทำให้กิ่งและใบพืชไม่ได้รับแสง ทำให้เติบโตช้าและมีสีขาวที่ด
ใบไม้เคลื่อนออกตามปกติ (ซึ่งพบว่าช่วยให้กิ่งออกรากวิสามัญได้ง่ายขึ้นในการขยายพันธุ์แบบไม่ใช้เพศ)
Ethiolation increases adventitious root formation in stem tissue.

ethylene /เอ็ท-ที-ลีน/ n เอทิลีน มีคุณสมบัติเป็นฮอร์โมนพืช Ripening of papaya in the
storage room could be induced by ethylene application.

evaporate /อี-แวน-เพอะ-เรท/ v ระเหย เปลี่ยนสถานะจากของเหลวเป็นไอ Water
evaporate at 100 °C. **evaporation** /อี-แวน-เพอะ-เร-เมิน/ n การระเหย
Evaporation of water is influenced by light, temperature and wind
velocity. **evaporometer** /อี-แวน-เพอะ-โร-มิ-เทอะ/ n เครื่องมือตรวจวัดอัตราการ
การระเหย

everbearing /เอ-เวอ-แบ-ริง/ adj ทนยอให้ดอกผลตลอดปี (ไม้ออกเฉพาะฤดูกาล)
Coconut, papaya and jackfruit are everbearing plants. (ดู annual bearing
และ biennial bearing)

evergreen /เอ-เวอ-กรีน/ adj ไม่ผลัดใบ evergreen forest n พืชไม่ผลัดใบ The
evergreens such as fir and cypress do not shed leaves even in winter.
(ดู deciduous)

exogenous /เอ็ค-โซ-เจอะ-เน็ช/ adj ซึ่งมาจากภายนอก A short and compact pot
marigold can be produced by three applications of exogenous inhibitor to
the marigold seedling during the first two months. (ดู endogenous)

exotic /อิก-ซ้อ (ไซ)-ติค/ adj 1) ของเทศ ของต่างแดน Kiwi fruit and avocado are exotic plants. 2) นำทั้ง สวยงาม หาดูได้ยาก exotic ornamental plants (ดู native)

family /แฟม-มิ-ลี/ n วงศ์ (บางที่ใช้ ตระกูล) การจำแนกชั้นทางพฤกษศาสตร์ในระดับที่ใหญ่กว่าสกุล แต่เล็กกว่าอันดับ Peas and beans belong to the legume family or Leguminosae. (ดู genus และ order)

farm /ฟาม/ vi ทำการเกษตรกรรม He has farmed for 20 years. vt ใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม He farmed 20 rais last year. n พื้นที่ใช้ทำเกษตรกรรม dairy farm
farming n การทำเกษตรกรรม prawn farming

farmer /ฟาม-เมอ/ n เกษตรกร dairy farmer เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม rice farmer ชาวนา
กลีกร

fertile /เฟอ-ไท^ล/ adj 1) อุดมสมบูรณ์ fertile land 2) ใช้สืบพันธุ์ได้ (ไม่เป็นหมัน)
fertile stamen **fertility** /เฟอ-ทิล-ลิ-ทึ/ n 1) ความอุดมสมบูรณ์ the land of high fertility 2) ความแข็งแรง ความสามารถที่จะสืบพันธุ์ได้ Durian pollen can maintain fertility for at least 24 hours. (ดู infertile)

fertilize /เฟอ-ที-ไล/ v 1) ปฏิสนธิ, เซลล์สืบพันธุ์เพศผู้และเพศเมียผสมกันและพัฒนาต่อไปเป็น
คัพภะ A sperm cell from pollen fertilizes an ovule and forms a zygote.

2) ให้น้ำปุ๋ย Farmers fertilized the fields with cattle manure. fertilization
/เฟอ-ที-ไล-เซ-เดิน/ n 1) การปฏิสนธิ Without fertilization, the flowers drop.
2) การให้น้ำปุ๋ย Fertilizations of paddy field should be done twice, the first
time at 45 days after transplanting and the second time about 60 days
before harvesting time.

fertilizer /เฟอ-ที-ไล-เซอ/ n ปุ๋ย (ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี และรวมถึงปุ๋ยชีวภาพที่ใช้ปรับ
ความเป็นกรดต่างของดินด้วย) The principal phosphorus fertilizer material at
the present time is superphosphate.

filament /ฟิล-เลอะ-เมน/ n ก้านอับเรณู (ดูภาพประกอบใน flower)

flesh /เฟลช/ n เนื้อ เช่น เนื้อของผลไม้ ผัก yellow flesh of pumpkin fleshy /เฟรช-ฉี/
adj มีเนื้อนุ่มเมล็ดมีน้ำ (มักจะใช้เป็นอาหารได้) Chestnut is a dry fruit whereas
banana, tomato and grape are fleshy fruit.

fleshy fruit /เฟรช-ฉี ฟรุท/ n ผลไม้ที่มีเนื้อนุ่มมีน้ำ ส่วนใหญ่ใช้เป็นอาหารได้ ได้แก่ผลประเภท
berry drupe hesperidium pepo pome ฯลฯ

floral /ฟลอ-เรล/ adj ซึ่งเกี่ยวข้องกับดอกไม้ floral biology **floret** /ฟลอ-ริท/ n
ดอกย่อยในช่อดอกหรือในดอกรวม The chrysanthemum flower consists of several
florets arranged in one inflorescence called a cyme. **florist** /ฟลอ-ริช^ท/
n คนขายดอกไม้ หรือเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอก experienced florist

floriculture /ฟลอ-ริ-คัล-เชอะ / n สาขาวิชาหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
Floriculture involves cultivation and management of ornamental and
flowering plants.

flower /ฟลาว-เออ/ v 1) ให้ออก Mangosteen commonly flowers once a year.
2) ทำให้ผลอกดอก The farmers in Central Thailand use water stress to flower
their citrus orchards. n ดอกไม้ อวัยวะเพื่อการสืบพันธุ์ของพืช Hermaphrodite
flowers have both pistil and stamen. **flowering** /ฟลาว-เออ-ริง/ n การออกดอก
Cycocel is used to induce flowering of longan in the North.

ภาพที่ 4

flush /ฟลัช/ v แดกใบอ่อน Mature mango usually flushes 3-4 times a year esp. during rainy season. n. ยอดอ่อนใบอ่อนที่แตกออกมา The new flushes are subjected to insect damage until the leaves are fully expanded and turn dark green.

follicle /เฟอะ-ลี-เคิล/ n ผลแห้งชนิดหนึ่ง ผลพัฒนามาจากรังไข่เดี่ยวซึ่งเปลือกผลจะแตก้าออกตามรอยตะเข็บเดี่ยวด้านหนึ่งของผลเมื่อผลแก่จัด (ดูภาพประกอบใน dry fruit)

fresh /เฟรช/ adj สด Consumers prefer to buy fresh and green vegetable from farms rather than from the supermarket.

fruit /ฟรุท/ vi ให้ผล ออกผล Guava fruits satisfactorily all year round if well tended. vt ทำให้ออกผล It is not recommended to fruit the young mandarin during the first two years of establishment. n ผลไม้ อวัยวะเพื่อการสืบเผ่าพันธุ์ของพืชที่พัฒนามาจากรังไข่และ/หรือส่วนอื่นๆของดอก ภายในมีเมล็ดหนึ่งเมล็ดหรือมากกว่า ด้านนอกเป็นส่วนเปลือกที่แห้งหรืออาจเป็นเนื้อผลที่ใช้รับประทานได้ (ดู dry fruit และ fleshy fruit)

fume /ฟิว^m/ n คาร์บอน ไอน้ำ (มักจะมึกลิ่นไม่พึงประสงค์หรือเป็นพิษ) poisonous fumes

fumigate /ฟิว-มิ-เกท/ v ฆ่าเชื้อโดยการรม to fumigate the tobacco seed beds with methyl bromide **fumigation** /ฟิว-มิ-เก-เคิน/ n การรม การฆ่าเชื้อโดยการรม Fumigation was used to control pests in corn storage. **fumigant** /ฟิว-มิ-เกินⁿ/ n สารเคมีที่ใช้รม

fungus /ฟิง-เกิช/ n รา มีรูปร่างเป็นเส้นใย บางชนิดเป็นสาเหตุของโรค fungicide /ฟิง-จี-ไซ^น/ n ยาฆ่าเชื้อรา Benomyl is a common fungicide.

fusarium /ฟิว-ซา-เริม/ n 1. ชื่อสกุลของเชื้อรา 2. เชื้อราสาเหตุของโรคเหี่ยวชนิดหนึ่ง
Fusarium wilt disease in potato is caused by Fusarium oxysporium.
(ดู damping-off)

gamete /แกม (เกอะ)-เม็ท/ n เซ็น ไทหรือสเปิร์ม The gametes of a sexually reproducing individual contain half the usual number of chromosomes.
(ดู zygote)

gene /จีน/ n จีน หน่วยย่อยทางพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดลักษณะอันใดอันหนึ่งในพืช เช่น ลักษณะต้นเตี้ย ต้นสูง ดอกสีขาว ดอกสีม่วง ฯลฯ A unit of heredity, for example, the element that controls the stem-length character in pea, is called a gene. genetic /เจเน-เน-ทิด/ หรือ genetical /เจเน-เน-ทิ-เคิล/ adj ที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม genetic engineering genetics n พันธุศาสตร์ (ดู genome, chromosome และ germplasm)

genome /เจ-โนม/ n ชุดแฮพลอยด์ของโครโมโซม ชุดโครโมโซมที่รวมเอาจีนที่ควบคุมลักษณะทางพันธุกรรมของพืชนั้น ๆ ไว้ครบชุด The specific term for the haploid set of chromosomes is genome. (ดู gene, chromosome และ germplasm)

genotype /เจเน-เนอะ-ไทป์/ n องค์ประกอบทางพันธุกรรม ผลรวมของลักษณะจากยีนที่มีในพืชนั้น ๆ

Each of marcots propagated from the same tree has the same genotype.

(ดู phenotype)

genus /จี-เนิส/ n สกัล การจำแนกชั้นของพืชในระดับที่ใหญ่กว่าชนิด (species) แต่รองลงมาจากวงศ์

(หรือตระกูล) Citrus is a genus comprises orange, pummello, lime, lemon,

grape fruit etc. (ดู species และ family)

germinate /เจอ-มิ-เนท/ vi งอก Corn seeds germinate within a week. vt เพาะ

Nursery man germinates flower seeds in a portable flat. **germination**

/เจอะ-มิ-เน-เอิน/ n การเพาะ 1) Germination of rare species was done with

care under the laboratory condition. 2) การงอก The seed germination was

poor because of the hard crust on the soil surface.

germplasm /เจิม-พลาซ-เซิม/ n เซื้อพันธุ์, เซลล์สืบพันธุ์และองค์ประกอบทุกชนิดที่เป็นตัวกำหนดหรือ

ควบคุมการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม Gene bank is where all forms of germplasm

are collected and preserved in a very sophisticated manner for long term

uses. (ดู gene, genome และ chromosome)

gibberellins /จิบ-เบอะ-เรล-ลินส์/ n ฮอร์โมนกลุ่มจิบเบอเรลลิน มีผลในการควบคุมการยืดตัว

ของเซลล์และปรากฏการณ์ทางสรีรวิทยาที่สำคัญของพืชหลายอย่าง Gibberellins are responsi-

ble for cell elongation in plants. (ดู growth regulator)

glabrous /เกล-เบริช/ adj ผิวเรียบ (ไม่มีขนปกคลุม) glabrous leaves (ดู pubescent)

glasshouse /กลาซ-เฮ้า / n เรือนกระจก โรงเรือนสำหรับปลูกพืชมีฝาและหลังคาทำด้วยกระจกหรือวัสดุโปร่งใสสามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ Glasshouse is required for all-year-round tomato production in the temperate zone. (ดู greenhouse)

globose /ไกล-โบซ / adj เป็นทรงกลม the globose fruits of pomegranates

globular /ไกลบ-เยอะ-เลอะ / adj เป็นทรงกลม globular shape

graft /กราฟⁿ / vt เชื่อมต่อส่วนของพืชให้สมานเข้าด้วยกันเช่นการตอกิ่ง เสียบกิ่ง The propagator grafted the mandarin scion onto the trifoliolate orange rootstock.
vi ตอ สมานเข้าด้วยกัน Plant grafts better upon its own species rather than upon the different ones. n 1) การเชื่อมสมานเข้าด้วยกัน the successful graft 2) บริเวณรอยต่อของต้นตอกับยอดพันธุ์ the strong graft 3) ต้นเสียบกิ่ง ทาบกิ่ง He sold many grafts of longan last year. grafting n การตอ ทาบ หรือ เสียบกิ่ง Grafting is an alternative to cutting in the difficult-to-root species.

graft union /กราฟⁿ ยู-เนียน / n รอยต่อของต้นตอกับยอดพันธุ์ The new grafts should be handled carefully since the graft unions are not yet strong enough.

grain /เกรน / n 1) เม็ด เช่นเม็ดดินเม็ดทราย grains of coarse sand 2) หน่วยน้ำหนักที่มีที่มาจากน้ำหนักของเมล็ดข้าวสาลี มีค่า = 0.0648 กรัม 3) ลายไม้ เนื้อไม้ wood grain 4) เมล็ด ธัญพืช ธัญพืช (ดู cereal)

gramineae /เกรอ-มีน-นิ / n 1) ตระกูลหญ้า พืชใบเลี้ยงเดี่ยวใบแคบ มีผลแห้งแบบ caryopsis ได้แก่หญ้าต่าง ๆ ธัญพืช อ้อย ฯลฯ 2) พืชตระกูลหญ้า Bamboo is the biggest gramineae.

grassland /กราส์-แลน^๓/ n 1) กุ่มหญ้าธรรมชาติ หรือสภาพนิเวศที่มีหญ้าขึ้นอยู่เป็นส่วนใหญ่
2) แปลงปลูกหญ้าและพืชอาหารสัตว์ the luxuriant grassland (ดู rangeland และ pasture)

green manure /กรีน เมอ -นัว/ n ปุ๋ยพืชสด Sweet sorghum had been sown and was ploughed under the soil at flowering stage as a green manure. (ดู manure และ fertilizer)

greenhouse /กรีน-เฮ้า^๓/ n เรือนกระจก อาคารสำหรับปลูกพืช (ดู glasshouse)

growth regulator /โกรท เร-กู-เล-เทอ/ n สารควบคุมการเจริญเติบโต ได้แก่ฮอร์โมนพืชและสารสังเคราะห์ที่ออกฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนพืช Indolebutyric acid is the effective growth regulator used in rooting of cutting. (ดู hormone)

gymnosperm /จิม-เนอะ-ซเปอ^๓/ n จิมโนเปิร์ม พืชในชั้น Gymnospermae ได้แก่พวกสนและปรงซึ่งเมล็ดจะไม่มีรังไข่ห่อหุ้ม Conifer and cycas are gymnosperms. (ดู angiosperm)

haploid /แฮป-พลอย^๓/ adj ซึ่งมีโครโมโซมหนึ่งชุดเป็นองค์ประกอบในเซลล์ The basic haploid number of chromosomes in an organism or group of organism is the lowest number containing a complete set of genes. (ดู diploid และ polyploid)

harden /ฮาร์ด-เด็น/ v ทำให้ทนทาน ทำให้แข็งแรงขึ้น Farmers harden the seedlings by gradually expose them to the strong sunlight and rough environment.

hardening /ฮาร์ด-เด็น-นิง/ n การทำให้ทนทานขึ้น แข็งแรงขึ้น Hardening is a treatment that result in a firming of a tissue of the plant, thus enabling them to withstand unfavourable conditions. **hardy** /ฮาร์ด-ดิ/ adj แข็งแรง ทนต่อสภาวะที่ไม่เหมาะสมได้ hardy plants **hardiness** /ฮาร์ด-ดิ-เน็ช/ n ความทนทาน การทนต่อสภาวะที่ไม่เหมาะสมได้ (ดู tender)

hardpan /ฮาร์ด-แพน/ n ชั้นดินดาน ดินซึ่งจับตัวแข็งเป็นชั้นทำให้น้ำซึมผ่านไม่ได้หรือ ไม้สะดวก (ส่วนมากเป็นดินเหนียวหรือดินลูกรัง) Sub soiler broke the hardpan and improve drainage.

heartwood /ฮาร์ท-วูด/ n แก่น(ไม้) ส่วนของไซเลม (xylem) ที่ไม่มีชีวิตแล้ว (ดู sapwood)

herbaceous /เฮอ-เบ-เช็ช/adj มีลำต้นอ่อนแบบลำต้นของหญ้า อ้อย (ไม่มีเนื้อไม้แบบ ไม้เต็ง ไม้สัก ไม้จำลา) Banana and pineapple are herbaceous perennial. **herb** /เฮ็บบ/ n
1) พืชที่มีลำต้นอ่อนแบบต้นอ้อต้นแค่ม ไม้มีเนื้อไม้ Sugar cane is a herb. 2) พืชสมุนไพร เครื่องเทศ Ginger and pepper are used both as spices and medicinal herbs.
(ดู woody)

hermaphrodite /เฮอ-แมฟ-เฟออะ-ไดⁿ/ n ดอกรวมเพศ (ดู bisexual)

hesperidium /เฮ็ช-เพอะ-รี้-เดียม/ n ผลประเภท berry ซึ่งมีเปลือกน้มน้ำส้ม ส้มโอ มะนาว (ดูภาพประกอบใน freshy fruit)

heterogeneous /เฮ็ดท-เทอะ-โร-จี้-เนี่ยซ/ adj 1) วิวิธพันธุ์ 2) ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน hetero-
geneous soil (ดู homogeneous)

heterozygous /เฮ็ดท-เทอะ-โร-ไซ-เกิช/ adj 1) มีจีนต่างสภาพ มีคูจีนซึ่งมีจีนที่ไม่เหมือนกันอย่างน้อย
หนึ่งคู่อยู่ในโครโมโซม 2) สร้างเซลล์สืบพันธุ์ที่ให้ลักษณะทางพันธุกรรมที่ต่างกันสองชนิด All
hybrids are heterozygous in nature. (ดู homozygous)

hill /ฮิล/ v 1) ยกโดก, พูนเนิน to hill up soil around the mango trees 2) พูนดิน
กลบโคน to hill the cassava n 1) เนิน เนินเขา high hill 2) หลุมปลูก The
gardener plants 8-10 seeds of cucumber per hill.

homogeneous /โฮ-เมอะ-จี้-เนี่ยซ/ adj 1) เอกพันธุ์ 2) เป็นเนื้อเดียวกัน Structure of
the flower members of this subfamily is very homogeneous and easy to
recognize. (ดู heterogeneous)

homozygous /โฮ-เมอะ-ไซ-เกิช/ adj มีสภาพจีนเหมือนกัน มีจีนที่ให้ลักษณะทางพนธกรรมเมื่อนกัน
อย่างนอยหึงคูจีน The color of this mungbean seeds is very uniform and con-
sidered to be homozygous in term of seed color. (ดู heterozygous)

hormone /ฮอ-โมน/ n สารที่พืชสร้างขึ้นสามารถเคลื่อนย้ายจากจุดที่ถูกสร้างและไปมีผลควบคุมการเจริญ
เติบโตและขบวนการทางสรีรวิทยาในอีกส่วนหนึ่งของพืชแม้จะมีความเข้มข้นต่ำมากๆ Indole acetic
acid is one of the hormones produced in plants. hormonal /ฮอ-โม-เนิล/ adj
ซึ่งเกี่ยวข้องกับฮอว์โมน hormonal activities (ดู growth regulator)

horticulture /ฮ้อ-ทึ-คัล-เชอ/ n 1) วิชาพืชสวน (ผัก ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ) Horticulture is a natural science. 2) ธุรกิจพืชสวน Horticulture makes more money per unit area than agronomy. **horticultural** /ฮ้อ-ทึ-คัล-เชอ-เวิล/ adj ซึ่งเกี่ยวข้องกับพืชสวน Litchi, rose, lettuce, coffee, pepper and mint are all horticultural crops. **horticulturist** /ฮ้อ-ทึ-คัล-เชอ-ริชⁿ/ n ชาวสวน, ผู้ประกอบธุรกิจทางพืชสวน (ดู agronomy)

host /โฮสⁿ/ n พืชหรือสัตว์มีชีวิตซึ่งเป็นที่พักอาศัยของปรสิตหรือตัวเบียน (ดู parasite)

humid /ฮิว-มิด/ adj ชื้น hot humid climate in the tropics **humidity** /ฮิว-มิด-ติ-ทึ/
n ความชื้น relative humidity

humidify /ฮิว-มิด-ติ-ไฟ/ v ทำให้ชื้น Orchid growers humidify their nurseries during a noon time using a high-pressure misting equipment. **humidifier** /ฮิว-มิด-ติ-ฟาย-เออ/ n เครื่องทำความชื้น Humidifier maintain a high relative humidity in vegetable storage. **humidification** /ฮิว-มิด-ติ-ฟิ-เค-เดิน/n การทำให้ชื้น Storage of fresh vegetables requires both refrigeration and humidification.

humus /ฮิว-เมซ/ n ขุยมันทรีย์, ฮิวมัส, สารอินทรีย์ในดินได้มาจากการเน่าเปื่อยพังของพืชหรือสัตว์

humic /ฮิว-มิด/ adj เกี่ยวข้องหรือมาจากขุยมันทรีย์ humic acid

husk /ฮักชⁿ/ v ปอกเปลือก to husk a coconut n 1) เปลือกหุ้มเมล็ดมักจะแห้งหรือเหนียว เช่นเกลบ rice husk 2) เปลือกหุ้มฝักข้าวโพด corn husk